

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Quo in loco producti fuerint primi parentes. disp. 23.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

Eam sexta die fuisse productam.

Contrarium affirmant D. Bonaventura in 2. sententiarum d. 18. q. 2. Caietanus in illud Genes. 1. *Masculi & feminam fecit eos*, & Lyppomanus cum exponit illud Genes. 2. *Edificauit costam quam tulit de Adam in mulierem*, nempe utrumque parentem productum fuisse sexta die. Quæ sanè sententia videtur preferenda. Primò, Quoniam dum Moyse Genes. 1. opus diei sexti narrat, ait: *Masculum & feminam creauit eos*, Eademque die ait, *Deum benedixisse illis*, tradidisseque dominium terræ, & eorum quæ eius ambitu continentur, post quæ omnia addit. *Et factum est ita, videlicet Deus cuncta quæ fecerat, & erant valde bona, & factum est vesper & mane dies sextus*: ergo sicut intra diem sextum productus fuit Adam, ita etiam producta fuit Eua. Verumtamen sicut Moyses in caput secundum reliquit narrandum modum in particulari, quo Deus hominem produxit: sic quoque narrandum reliquit modum, quo Eua de latere Adami produxit, illòsq; matrimonio coniunxit. Vnde solutū manet motiuum, quo auctores contrariæ sententiæ in eam ducti sunt. Secundò, quoniam Gen. 2. habetur, *Igitur perfecti sunt caeli & terra, & omnis ornatu eorum, completumque Deus die septimo opus suum quod fecerat*, nihil videlicet ulterius producendo, quoniam si aliquid de nouo produxisset, non esset completum opus suum, atque hoc est quod significat verba, quæ subiungit, *& requieuit die septimo ab vniuerso opere quod pararat*, proptereaque benedixit diei septimo, & sanctificauit illum.

Die septimo qualiter Deus cessauerit ab omni opere suo.

Atque, ut inferamus, quæ de die septimo dicenda erant, obserua Deum eo die non ita cessasse ab omni opere, quasi nihil omnino egerit die septimo: tunc enim conseruauit mundum, cooperatūque est cum omnibus causis secundis, quæ tunc operabantur sed cessasse solum à productione eorum, quæ ad primam huius vniuersi productionem pertinebant (quod significant verba illa, *ab vniuerso opere quod pararat*) nihil iam eo die producendo, sed quiescendo ab vniuerso illo opere iam absoluto & expleto. Eaque de causa statuit, ut dies septimus cuiusque hebdomadæ cultui ipsius dicaretur, in memoriam beneficij creationis expleti, & ut homines, Dei quietem imitantes, nihil seruile eo die efficerent, atque ita dum à seruilibus operibus vacarent, ad spiritualia, & Dei cultum, essent promptiores. Ex his ergo ita conficio argumentum. Eua non minus pertinebat ad primam vniuersi constitutionem quam feminae specierum cæterorum animalium, quæ quinta & sexta die productæ sunt: quippe cum propagatio speciei humanæ non minus pendeat à femina, quam pendeat propagatio specierum aliorum animalium: cum ergo Deus septimo die cessauerit ab vniuerso opere, quoad primam mundi vniuersi constitutionem pertinebat, ita ut in eo iam nihil eorum produxerit, sed vniuersa fuerint completa, consequens profectò est, ut Eua sexto die fuisse productam fateamur.

Cum Genes. 2. audis: *Completumque Deus die septimo opus suum*, intellige, exclusiue, nihil iam tunc operando eorum, quæ facere decreuerat: id quod indicant, tum antecedentia illa verba: *Igitur perfecti sunt caeli & terra & omnis ornatu eorum*: sex scilicet diebus antecedentibus, ut præcedente capite explicat: tum etiam sequentia illa: *quod fecerat*: antea scilicet: quare inclusiue sexta die completum opus suum: quod in causa fuit, ut Septuaginta transtulerint: *Et consummavit Deus die sexta opera sua quæ fecit*. Sermonem etiam esse de complemento exclusiue, indicant præterea verba illa alia

A quæ sequuntur: *Et requieuit die septimo ab vniuerso opere quod pararat*: antea scilicet sex diebus. Requiescere autem ibi, non denotat laborem & fatigationem præteritam, sed nudam cessationem ab operatione, phrasi Hebræa; iuxta illud Isai. 2. *Quiescite agere peruersè*, id est, cessate. Isaiæ 2. *Quiescite ab homine, cuius spiritus in naribus est*, id est, desistite eum offendere. Iosue 5. vbi interpretes transtulit, *Afecit manna*. Hebraicè habetur, *וַיִּשְׁכַּח מַנָּה* *vaijschob hamman*, id est, quieuit manna. Vt alia omittam exempla.

DISPUTATIO XXIII.

Quo in loco producti fuerint primi parentes.

Communis Doctorum sententia est, Adamum extra Paradisum fuisse productum. Ita Ambrosius lib. de paradiso cap. 4. Rupertus primo in Genesim cap. 11. Magister in 2. d. 17. D. Thomas 1. p. q. 102. art. 4. Abulensis, Caietanus, & alij. Quod ideo factum fuisse ait Magister, ut, non naturæ, sed gratiæ, Paradisi locus tribueretur. Innuunt id satis verba illa Genes. 2. vbi, narratis in particulari, tum hominis, tum paradisi productionibus, subiungit Scriptura: *Tulit ergo Dominus hominem, & posuit illum in paradiso voluptatis*.

De loco, in quo Adam fuit plasmatus, non constat ex Scripturis. A plerisque tamquam traditio asseritur, plasmatum fuisse in campo Damasceno. Notat tamen Abulensis qu. 1. 38. in cap. 13. Genes. non fuisse campum vrbs Damasci in Syria, sed campum vrbs Hebron propinquum in Iudæa: pro uincia, quæ vrbs ab Hierosolymis octo leucis distat, ut idem autor Gen. 2. affirmat. Honorius Chronographus apud Cantapretensem 6. lib. Hypocypoleon cap. 1. affirmat, Adam in Hebron fuisse productum. Angeli fortè opera fuit inde in Paradisum translatus, ut Abacuch in Iudæa in Babyloniæ, & Enoch in Paradisum ducti sunt.

Eua in paradiso de latere Adami fuisse conditam, asseuerat Ambrosius loco citato. Magister in 2. d. 18. D. Thomas art. 4. citato in responsione ad tertium, & plerique alij. Consonat satis Scriptura sacra Genes. 2. in qua post narratam translationem Adami in Paradisum, subiungitur productio Eua: de latere Adami. Quò fit, ut Adamus statim, ac de limo terræ productus est, sexta ipsa die fuerit in paradisum translatus, eademque die Eua fuerit producta.

DISPUTATIO XXIV.

Utrum Adamus cum pluribus costis, quam cæteri homines, fuerit productus.

Caietanus Genes. 2. asseuerat Eua non fuisse verè productam de costa Adami, sed Scripturam, dum soporem Adami immisissim, & productionem Eua: de costa Adami narrat, loqui metaphorice. Alij etiam in eadem fuere sententia. Caietanus hoc argumento ducitur: Quoniam vel Adam antequam ab eo auferretur costa, de qua Eua producta fuit, habebat plures costas, quam habeant cæteri homines, vel non. Si des primum, sequitur, Adamum productum fuisse monstruosum: non secus ac si cum sex digitis produceretur. Si verò des secundum, sequitur ablata illa costa, & restituta carne